

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 7.

ЦАРИГРАДЪ, АПРИЛЪ 1871.

БРОЙ 4.

ВЪСПИТАНИЕ-ТО.

Видѣхмы какъ первый-тъ элементъ въ едно добро възпитаніе е тѣлесно-то развитіе на дѣте-то за да ся приготви здраво тѣло за оръдіе на здравъ умъ и за приврѣменно живѣлище на безсмъртнх душх. Слѣдъ това трѣба да ся гледа и душевно-то и умственно-то развитіе. Тѣзи двѣ, ако и да върватъ съврѣменно и почти равностепенно, пакъ трѣба всякога да поминѣмъ че първо-то е по важно и че това трѣба да прѣдчестува прѣдъ друго-то.

Двѣ причини има за това. Първа-та е че най първы-тъ впечатленія конто дѣте-то приима сѣ *празствени*. Първи-тъ му уроци сѣ душевни уроци. Ако въ първо-тъ десетъ години на животъ-тъ си человекъ-тъ не почевна празственио-то си възпитаніе, безъ друго ще ся посѣятъ въ душъ-тъ му таквызи сѣмена конто ще произведѣтъ горчивъ плодъ прѣзъ всякой-тъ му животъ, и до сто години ако бы да живѣе. И ако и да може чрѣзъ благодать-тъ Божию, чрѣзъ вѣрѣ въ Господа Исуса Христа, най развращенный-тъ и най оскверненный-тъ грѣшникъ да ся обърне отъ злы-тъ си дѣла и да поправи животъ-тъ си, но бѣлѣзні-тъ ще стоятъ и онази душа все бива нѣбакси озѣнена, и нѣма никогашъ да има онѣзи усѣтливостъ и онѣзи тънѣкъ разсѣдигелносъ въ душевны прѣдмети кой-то бы имала тя, ако бы были развиты въ неѣхъ правы-тъ душевны чувства, оше въ крѣпкы-тъ плады години. Онѣзи баща и онѣзи майка, конто чрѣзъ свое-то си невѣжество или немареніе на душевны прѣдмети, или чрѣзъ недостойно-то си пове-

деніе и нехристіанскый-тъ си примѣръ, лишаватъ чада-та си отъ здраво-то душевно възпитаніе, иматъ стрѣшнѣх отвѣтвенность прѣдъ Бога защото не само лишаватъ чада-та си отъ толѣкозъ бесцѣнно добро, но оше и ги заразяватъ съ една болестъ която нѣма никогда съврѣменно да ся исцѣри.

Втора-та причина ся намира въ това че безъ душевно развитіе нѣй свѣтлы-тъ умственни дарбы и най просиранны-тъ понятія не ползуютъ человекъ. Колѣко жалостни примѣри има за това! Между всякой народъ ся намирѣватъ таквызи наричани, образовани, възпитани, учени человекци, на конто науки-тъ, понятія-та и ученіе-то сѣ чисто умственны. Душевно-то имъ естество е не развито и не обработено. Совѣсть-та имъ не работи: говорятъ за совѣсть, плесуватъ за совѣсть и тѣкуватъ совѣсть що значи, но въ самы-тъ тѣхъ совѣсть-та не дѣе: бива като кормяло на животъ-тъ имъ. Недостатѣкъ-тъ имъ не е въ ученіе-то имъ, но само въ това че *въспитаніе-то* имъ е само отъ едик-тъ страна. Всякы-тъ училищны науки на свѣтъ-тъ не могатъ да допльнатъ тойзи недостатокъ.

Человекъ-тъ може да е ученъ въ общеприятый-тъ смыслъ на речъ-тъ, но и при всичко това да бѣде невѣспитанъ душевно. Той може да знае всякы-тъ Европейскы и Въсточны языцы, но пакъ да е нѣмъ въ небесный-тъ языкъ, сирѣчь языкъ-тъ на вѣрѣ, надеждѣ и любови къ Богу. Той може да познава естественны-тъ науки, да брои звѣзды-тъ и да распознава цвѣта-та на поле-то и всякы-тъ видове руды и камени що

сж ватрѣ въ земѣхъ-тѣ, а при всичко това сѣрдце-то му да бѣде жестоко колото сж онѣзи каменіе.

Той може и богословъ да се нарича, да знае Църковнѣхъ Исторіѣхъ, да приказва за Сѣборнѣ-тѣ, за ересы-тѣ и за догмы-тѣ на вѣрѣ-тѣ, става и на вѣрѣе силнѣ поборникѣ за вѣроисповѣданіе-то, но при всичко това може да е такъвзи щото всякой който го гледа внимателно вижда че не говори отъ сѣрдце, а вѣтрешнѣхъ и душевнѣхъ опытностъ той нѣма. Животъ-тѣ му не е духовенъ нѣ плѣтскій и поведеніе-то му е противоположно на правственнѣ-тѣ начала които той исповѣдва.

Душевно-то възпитаніе на такъвзи единъ е недостатъчно и не е право да наричамъ него добръ възпитанъ челоуѣкъ.

Желала быхмы ако бы было възможно да постигнемъ съ гласъ-тѣ си особено всички-тѣ майкы въ Българіѣхъ и да имъ даваме да разумѣютъ колко важна една часть отъ това душевно възпитаніе се е взѣрила отъ Бога на тѣхнѣхъ грѣхъ. Безъ всякой духъ укорителенъ или обвинителенъ принудени сме да кажемъ че главна-та нужда въ Българіѣхъ днесъ е душевно възпитаніе, такъвъ душевно възпитаніе пакъ, което не се добыва въ семинаріи-тѣ нито отъ книги, но което трѣба да се добыва при бащинно-то огнище, отъ уста-та на богобоязливѣхъ-тѣ и чедолюбивѣхъ-тѣ *Майкы*.

Днесъ, въ Българіѣхъ, слава Богу, напѣрватъ се челоуѣци които до нѣидѣ могатъ право да се наричатъ книжовни и учени, но за злѣ честь душевно възпитани-тѣ сж малко. Кѣмъ васъ, майкы Българкы, гледа народъ-тѣ и очаква отъ васъ такъвзи мажіе.

Гледайте вы сами да разбирате добръ нужды-тѣ на безсмъртнѣхъ-тѣ душѣхъ и душевнѣхъ-тѣ обязанности на челоуѣка кѣмъ Бога и кѣмъ подобны-тѣ си, и тогазы съсъ страхъ Божій, съ моленіе и съ майчинно наставленіе и съ добръ примѣръ, трудѣте се да вложите въ умове-тѣ на чада-та си тавъвзи здравы разсѣжденіи за вѣрѣ-тѣхъ и такъвзы совѣстни начала, щото съ Божіе-то благословеніе, чада-та ви да станѣтъ мажіе добръ възпитаны душевно.

И като се трудите за душевно-то възпитаніе на чада-та, вардѣте се отъ по-

грѣшкѣхъ-тѣхъ що правятъ нѣкои си, като правятъ това възпитаніе да състои въ насилственнѣ-то испъняваніе на нѣкаквы вѣншивы обряды или обычаи. Туи възпитаніе не състои въ навикновеніа-та или обычаи-тѣхъ които слѣдва нѣкой си по подражаніе на роднинѣхъ-тѣхъ или дружинци-тѣхъ си, но състои въ *начала-та* и *чувства-та* които ще управляватъ животъ-тѣ на челоуѣкъ-тѣ. Въ всякой народъ по свѣтъ-тѣхъ става тѣи че въ теченіе-то на вѣрѣе-то, измѣняватъ се малко или много обычаи-тѣхъ народни, споредъ вѣремена-та и обстоятелства-та. Ако дадете на чада-та си да мислятъ че вѣрата нѣ състои въ тѣзи обычаи само, а не въ вѣчны-тѣ начала на истинѣхъ-тѣхъ, голѣма опасностъ има да не бы дѣца-та ви като порастатъ и излѣзатъ по свѣтъ-тѣхъ да напуснатъ тѣзи нѣща и съ тѣхъ наедно (защото не знаятъ да различаватъ) да напуснатъ и здраво-то и нужно-то, и да считатъ всички душевны нѣща, както вѣнши и суевѣрны.

Облекло-то, нрави-тѣ, говораніа-та и обычаи-тѣ между челоуѣци-тѣхъ измѣняватъ се, но вѣчны-тѣхъ и непрѣложны начала на Божіѣхъ-тѣхъ истинѣхъ се не измѣняватъ. Тѣ ще стоятъ. Гледайте да ги всадите и вкорените въ сѣрдца-та на чада-та си толкозы добръ, щото съ всички-тѣхъ хитроизмыслены доказателства на нповѣрци-тѣхъ, и съ лукавства-та, лъжи-тѣхъ, коварства-та и интригы-тѣхъ на свѣтъ-тѣхъ като се борятъ сынове-тѣхъ ви, майчинно-то наставленіе ще стои. Майчина-та любовь ще имъ бѣде като полярна звѣзда кѣдѣ-то и да се скытатъ, и тѣзи правственны и душевны начала вложены въ тѣзи сѣрдца чрѣзъ вашы-тѣхъ трудове ще произведѣтъ плодъ полезенъ на народъ-тѣхъ, и благословенъ отъ Бога и похваленъ отъ челоуѣци-тѣхъ.

СЛОВО ЗА ДѢЦА-ТА.

(Продълженіе отъ Брой 2.)

Трете-то нѣщо което Исусъ като Князь на миръ-тѣхъ дава на послѣдователи-тѣхъ си е *миролюбіе*: обычатъ миръ.

Дѣца-та въобще обычатъ да ядѣтъ захаръ и другы сладкы нѣща; охотѣ иматъ за сладко-то повече отъ кисело-то. Ако бѣхте видѣли одного който не можеше да яде сладко-то, но все му се ядеше

горчиво-то и кисло-то, щѣхте да речете че охота-та му или вкусъ-тъ му не е правъ а ся е развратилъ иѣкакъ си.

Така има и лоши чловѣци които все обичать каравіе и прѣііе. Къдѣго щете да ги турите все ще иматъ прѣііе и крамола. Но Христови-тъ чловѣци не сѣ такъизи. Тѣ обичать миръ. Най голѣмото благословеніе което може чловѣкъ да получи е да стане той послѣдователь Христовъ, сирѣчь истиненъ Христіанинъ, защото тогазы ще стане миролюбець. Койго така ся е научилъ отъ Христа да обича миръ, ще ся труди всякога и всакакъ да прави други-тъ благополучны спокойны и мирны.

—Глѣдайте Св. Павла. Ирѣди да стане той Христіанинъ, той ходаше вредъ, гоняше Христіаны-тъ, затвряше ги въ тъмницѣ и убиваше ги. Той обичаше гонителство. Но като станъ Христіанинъ това ся прохѣни въ него, и той обичаше да проповѣдува благовѣстіе-то на миръ, да показва на чловѣцы-тъ пъть-тъ къмъ вѣчно-то блаженство, какъ да станътъ добри и благополучны.

Всичкы-тъ истинни послѣдователи на мирный-тъ Князь ще обичать това сѣщото и ще ся потрудятъ да сѣ миротворители.

Ето единъ расказъ, койго показва голѣматъ разликъ що има между оиѣзи които обичать, и оиѣзи които не обичать миръ.

Единъ учитель ся расхождалъ единъ день съ ученика си, който былъ богатъ единъ момъкъ. Учителътъ былъ ислѣдователь на мирныйтъ Князь Исуса, а ученикъ-тъ не былъ такъвъ. Видѣли въ пѣть-тъ ся едни сѣжсени обувки, които принадлежили на единъ сиромахъ работникъ, който работилъ въ нивѣтъ близу.

Ученикъ-тъ рекъ на учителя си — “Чакай да направимъ еднъ игръ. Да скріемъ обувкы-тъ на старецъ-тъ, и послѣ отъ далечъ да глѣдамы какъ ще ся уплаши като не може да ги намѣри.”

“Не, не, недѣй тѣй,” рекъ добрый-тъ учитель, “Защо да ся удоволствувань отъ нещастіега на други-тъ? Да ти кажѣ ли азъ що да направимъ? Турѣ въ обувкы-тъ по едно бѣло меджидіе, защото ты имашъ пары доволно, а послѣ ный ще ся скріемъ и ще глѣдамы що казва старецъ-тъ като ги намѣри”.

Ученикъ-тъ така направилъ и слѣдъ малко, сиромахъ-тъ свършилъ работъ-тъ си и дошелъ да си земе обувкытъ. Като пѣхилъ кракътъ си въ обувкытъ, усѣтилъ иѣщо и ся навелъ и извадилъ сребро-то. Какво очуваніе было начертано на лице-то му! Той гледалъ сребро-то и отъ двѣ-тъ страны, послѣ разгледалъ ни около и като не видѣлъ никого, турилъ парытъ въ пазухъ-тъ си и зель да обуе и другъ-тъ обувкѣ, но ето и въ нейкъ намѣрилъ сѣщото!

Сърцето му не можало да пѣбира чувствата му. Той гледалъ горе къмъ небо-то и съ гласъ изразявалъ благодарството си къмъ Бога, и като ронилъ голы слъзы говорилъ за жена си, която лежала болна, и за малкы-тъ си дѣца които были безъ хлѣбъ по сега щели да ся избавятъ отъ страданіе чрѣзъ тѣзи нечлѣпнѣж помощъ.

И ученикъ-тъ като слушалъ това, не можилъ самъ да въздржи слъзы-тъ си, и като слѣдвали расхождѣ-тъ ся, той усърдно благодарилъ учителя си, дѣто бѣше го подсторилъ на това благодареніе и бѣше го научилъ толкозъ единъ добръ урокъ.

Трѣба да ви дамъ още единъ расказъ да ви покажѣ какъ можете добро да правите и кито иѣмате пары да давате.

Зима-та была много тежка. Снѣгъ-тъ валеше силно и вѣтрѣ-тъ фучаше. Малка-та Иванка стояла при прозорець-тъ и гледала внѣз на пѣть дѣто минували хората. Слѣдъ малко рекла на брата си, “Георгій, Георгій, ела тука да видишь! Единъ чловѣкъ иде, самичкъ и носи подъ мишцѣ-тъ си единъ малкъ ковчегъ, за мъртвытъ! Ето сложилъ е сандучето при нашъ-тъ портѣ! Горкий-тъ чловѣкъ колко ся вижда скърбенъ. Ще слѣзѣ азъ да го попытамъ, можъ ли да му помогнѣ въ иѣщо”? И безъ да мисли за студѣ-тъ Иванка тичала долу и излѣзла до портѣ-тъ.

Чловѣкъ-тъ иѣ погледналъ еднѣжъ и ся навелъ съ главъ-тъ си на сандучето и ронилъ слъзы безъ да може да продума. Иванка турѣла ръкъ-тъ си на рамото му и стояла тамъ и плакала сама и не знавала що да каже. Най сегнѣ чловѣкъ-тъ пакъ иѣ погледналъ и рекъ, “Богъ да тя благослови, Госпожице, трѣба да си ты Ангелче отъ Бога провѣ-

дено за да утѣшавашь единъ бѣденъ и скърбенъ бащѣ. Духъ-тъ на неѣж, която е въ това сандуче, нека ти съдружава и тя опазва.»

«Дъщеря ли ти е? попытала Иванка. «Дъщеря ми,» рекъ той. «Добрѣ,» рекла Иванка, ако си ты добръ чловѣкъ и обичашь Исуса, ще ѣж видишь пакъ въ небето. Моята мама казва на насъ че ако сме добры и послушваме що на казва Исусъ, ще видимъ пакъ и нашѣ-тъ сестрицѣ дѣто е умрѣла. Ахъ колко ми е жално за тебе. Но ты ще си потрудишь така да видишь пакъ дъщерѣ-тъ си; не щешь ли?»

«Съ помощь отъ Бога, ще ся стараѣмъ,» рекъ чловѣкъ-тъ. «Но и ты да ся молишь Богу за мене.»

«Всякъ ноцъ прѣди да ся легнѣх да спѣхъ ще ся моѣхъ за тебе,» рекла Иванка, «и ако ще дохождашь на нашѣ-тъ църквѣ, която е тука близу, и нашѣ-тъ добръ проповѣдникъ ще ти приказва за Исуса и ще ся моли за тебе.»

«Богъ да тя благослови,» вѣло мое Ангелче, азъ не съмъ ходилъ нѣкога на църква и не съмъ былъ добръ, но заради тебе, дохождамъ на твоѣ-тъ църква. Но вѣлъ сега въ кащи защото тука е студено за тебе. Съ Богомъ.»

Чловѣкъ-тъ задигналъ сандучето и слѣдилъ жалостный-тъ си пѣть къмъ сиромашский-тъ гробъ. По въ сърдцето му вѣло едно утѣшеніе като че Ангелъ отъ небето бѣ го утѣшилъ. Педѣлный-тъ день той ся намѣрвалъ въ църквѣ-тъ. Той слушалъ думы-тъ Исусовы и чулъ проповѣдникъ-тъ да молиствува за скрѣпы-тъ. Послѣ той дохождалъ редовно, станалъ Христѣанинъ, умрѣлъ въ вѣрж-тъ Христовъ и отишелъ да срѣщше въ небето любезно-то си чело.

Трѣба да свѣршихъ слово-то си. Помнѣте, дѣца, текстъ-тъ еи, «Иже-то му ще ся вѣрече — *Князь на мирѣ.*»

Като Князь на мирѣ Исусъ дава на послѣдователи-тъ си три нѣща. Що е първо-то? Миренъ языкъ. Що е второ-то? Миренъ нравъ. И що е Третьо-то? Миродлюбіе. Колко быхъ желалъ азъ да ногѣ да дамъ на всици ви тѣзи три нѣща. Азъ не мога да ги давамъ, но Исусъ може. Научѣте ся отъ Него и ще ги имате, и ще станете истинни Негови послѣдователи.

АЛЕКСАНДРЪ ВЪ АФРИКѢ.

Великій Александръ отишелъ елѣкъ на едно мѣсто отдалечено и златопронизводно въ Африка: жители-тъ отишли въ посрѣщаніе нему и му донесли въ съскды златны ябълки и златны овоши — Ядете ли тѣзи овоши? попыталъ Александръ: азъ не дойдохъ да видѣмъ богатство-то ви, но да ся научѣмъ за привы-тъ ви. — Тогазъ го завели на търгъ-тъ дѣто съдодѣствувае царь-тъ нѣтъ.

Въ омакъ минутѣ пришелъ тамъ единъ гражданинъ и рекъ: Царю честный, купишь отъ тогозъ чловѣкъ нѣва, а като взорахъ земѣж-тъ намѣрихъ скрѣвище. То не е мое; защото азъ купишь само нѣва-тъ, а не и скрѣво-то скрѣвище тамо, и съ всичко туй продамъ-тъ не ще да го земе надиръ.

А другой-тъ отговорилъ: Благосовѣстенъ съмъ както съгражданинъ-тъ. Продадохъ цѣло стяжаніе-то нему, съ всичко що е въ него наедно съскъ скрѣвище-то.

Царь-тъ повторилъ рѣчи-тъ нѣтъ, да видѣтъ да ли ги е разумѣлъ добръ, и слѣдъ едно малко размышленіе рекъ: Ты, прѣтеле, имашь ли сынъ? — Имамъ. А ты дъщерѣхъ? — Имамъ. — Чедѣ-та ви обичають ли ся помежду си? О! много. Като е тѣй, съпрежѣте чедѣ-та си, и дайте нѣтъ найдено-то скрѣвище като зестрѣ. Туй е мое-то рѣшеніе.

Александръ ся замаялъ за това рѣшеніе. Не отсѣдихъ ли добръ? — попыталъ царь-тъ, и за това ли ся удивлявашь? — О! не, отговорилъ Александръ, но въ наше-то мѣсто иначе сѣдятъ. — А какъ? попыталъ Африканский-тъ царь. — Намести-въ, отговорилъ Александръ, шѣхны да запрѣтъ и двама-та чловѣцы, и скрѣвище-то щѣне да усвои царь-тъ.

СМИРНОМУДРІЕ.

Павелъ като пише на Коринѣяни-тъ около двадесетъ и четири години слѣдъ възрожденіе-то си исповѣдува себе си като «нѣй малкъ отъ Апостолы-тъ» (1 Кор. 15; 9). Като прѣмнивалъ други петь години и проповѣдовалъ слово-то Божіе прѣима по долно стѣпало — «още нѣй малкъ отъ всици-тъ святѣи» (Ефес. 3; 8. А единъ годнихъ послѣ зема нѣй смиренно-то положеніе слѣдъ всици-тъ грѣшны, «отъ които съмъ първый азъ.» 1 Тим. 1; 15.

УРАНЪ-УТАНГЪ.

Повече-то отъ млади-тъ ни читатели трѣба да сѣ видѣли нѣкога маймуна, но вѣрвамы че нѣма много отъ тѣхъ които сѣ видѣли това животно което е изобразено въ тѣхъ картинкѣхъ. Това е отъ сѣщив-тъ родъ на маймуны-тъ но е много по едро, а пакъ маймуна-та има опашкѣ и оран-утангъ-тъ е безъ опашкѣ. Обыча и да ходи правъ и да се подира съ дърво като съ толгѣ.

Това име което му сѣ дава, оран-утангъ, е име-то по което го выкатъ туземци-тъ въ Борнео и Суมาตรา дѣто сѣ найтѣрва да ходи диво по горытъ.

Растъ-тъ му е колкото на чловѣкъ, тѣло-то му е космато и черно или червеникаво, уста-та му сѣ широка и снабдени съ остри жбы. Обыча най много равны блатисты мѣста дѣто има дърва, и прави обиталища или гнѣзда въ дърва-та, дѣто прѣношува. Храма-та му състои отъ орѣзы, овощія, листіе и пр.

Като сѣ уловатъ млади могѣтъ да сѣ опитомлятъ да ходятъ полиръ господара сѣ като куче, но не показватъ разумъ или разсаждение.

Като гледамы това животно трѣба да сѣ благодаримъ на всеумдраго Създателя който е дарилъ насъ съ безсмертнѣ душѣ и съ умственны способности и така възвысилъ насъ толкозь високо надъ тѣзи животны.

Има нѣколко невѣривци писатели, които въ ревностъ-тъ си за да показватъ себе си като мадречи и да оборятъ откровенно-то слово Божіе, искатъ да кажѣтъ че чловѣкъ не былъ създаденъ отъ Бога, но происхожди отъ това гореписано животно. Таквизи господа ако искатъ да търсятъ за себе си прародители между тѣзи чудовища, свободни сѣ, но да ни извинятъ като казвамы за себе си и за читатели-тъ на Зорницѣ-тъ, че въ тойзи образъ нѣтъ не припознавамы на прѣдыда си образъ-тъ но прѣдночитамы да вѣрвамы че Богъ създаде чловѣка по свое подобіе.

ДОБРЪ НАЧИНЪ НА ОПРАВЯНЕ.

Иуваше въ едно село въ Америкѣ едно дѣте много бесчинно, името му Иванъ. Баща му умрѣлъ като было то още отроче, и като порастнало малко, майкѣ сѣ не слушало, и правило както ищало за да досажда на майкѣ сѣ макаръ че го била и запирала у дома, и сѣ мѣчила съсъ всякакъвъ начинъ дано да го управи.

Въ оуей село имало единъ учитель прочутъ поради добро-то си обхождане. Добра-та майка довела и прѣдала нему една сутранѣ непокорливый-тъ си сынъ, и го молила да го исправи на добро, ако е възможно. Добрий-тъ учитель зѣлъ дѣте-то отъ рѣкѣ-тъ на майкѣ-тъ и го завелъ та го турилъ на едно отъ сѣдла-лица-та въ классе-тъ, и зарачалъ му да внимае на всичко що показва на всички-тъ дѣца въ онзи чинъ показуватель-тъ.

Изначало Иванъ сѣ виждалъ благопокорливъ и благоразуменъ, но това не сѣ продължило за много врѣме, защото той былъ влаченъ на люты навикновения, и не можалъ да сѣ остави отъ тѣхъ. Учитель-тъ употребилъ разны срѣдства и много пѣти го наказвалъ заради бесчиніе-то и непокорство-то му; но напразно. Иванъ ставалъ всякой день по-лошь докѣ най-послѣ единъ день сѣ хваналъ че

лъже токозь грубо што учитель-тъ рѣшилъ да го накаже за примѣръ на други-тъ.

Слѣдъ свѣриваніе-то на прѣдаваніе-то учитель-тъ турилъ Ивана правъ на единъ столъ прѣдъ всички-тъ ученици школски, които опрѣдѣлилъ като съдници, и тѣй началъ съдѣ-тъ на бѣднаго Ивана който съ наведенъ главъ столъ отъ горѣ на прѣстѣпническій-тъ столъ.

— Какво наказаніе, мыслишь ты, трѣба да ся наложи на Ивана, попыталъ учитель-тъ едно отъ дѣца-та, които сѣдѣли на първий-тъ чинъ, за което Иванъ казалъ една голѣма лъжъ.

— Да ся тури въ единъ ъгълъ (кюше) съ лице-то обрѣнато къмъ стѣна-тъ, рекло малко-то дѣте.

— Какво наказаніе ще речешъ ты? попыталъ друго.

— Да стои на единъ кракъ половинъ часъ, рекло онуй дѣте.

— Какво ще речешъ ты? попыталъ трето.

— Да яде единъ добръ бой.

— А ты що мыслишь? Попыталъ четвърто дѣте.

— Азъ прѣдлагамъ, рекло онуй дѣте, да ся помолимъ Богу за него.

— Това наказаніе е много добро, извикалъ учитель-тъ, него трѣба да направимъ; защото Иванъ быде туренъ много пѣти въ ъгълъ, и на единъ кракъ, и биенъ быде, но безъ ползъ. Нека ся помолимъ Богу за него. Шомъ произнесълъ учитель-тъ тѣзи думъ, всички-тъ ученици колѣничили и начнали да ся молятъ за соученикъ-тъ си. Това дѣланіе толкозь привело Ивана въ умиленіе, што отъ тогазь станалъ единъ отъ най благоразуицы-тъ и най прилежны-тъ ученицы на училище-то, и слушалъ майкѣ си за всичко що му заповѣдала.

Свѣтуваны всички-тъ малки дѣца които иматъ бесчинны и непокорливы соученицы или братія, да ся молятъ Богу за тѣхъ.

ТРѢБА ДА ВИДѢ ГОСПОДИНА.

Рассказъ за момчета-та.

Едно младо момче, име-то му Иванъ Роберовъ, зналъ единъ день по улицѣ-тъ, когато миналъ по край него едѣнъ Господинъ който вървѣлъ твърдѣ бърже. Тойзи Господинъ като извадилъ изъ джепъ-тъ си нѣщо, испадналъ изъ джепъ-тъ му и единъ цванецъ; като чулъ гласъ-тъ му спрѣлъ ся и ся навелъ да го земе.

Тогазь Иванъ на глумъ реклъ:

— Той е мой, Господине!

— Истинъ ли, чедо мое? Менѣ ли ся стори че е мой, отговорилъ заминувашій-тъ, като далъ цванецъ-тъ на момчето.

Иванъ изъ начало искалъ да ся поглуми, но като видѣлъ че онзи Господинъ го повѣрвалъ, повторилъ: ей, мой е.

— А какъ си ты придобилъ този цванецъ?

— Отивамъ у бакалницѣ-тъ да купѣмъ нѣщо за у дома.

Онзи Господинъ му оставилъ цванецъ-тъ и търгвалъ си по пѣтъ-тъ.

Добро! Ето това добръ сполучилъ, реклъ си Иванъ, азъ станахъ доста синособенъ! Сега да видѣмъ какво ще правѣтъ съ този цванецъ...

Но съвѣсть-та му не допустила му да ся наслаждава съ мирно сѣрдце, тя му напомнила че той-е чулъ да казватъ въ недѣлно-то училище че имотъ злѣ придобитъ става по добръ проклѣтїя неже благословія; поискалъ той първо да ся присмѣе на тѣзи рѣчи, като реклъ въ себе си: — Що, ако си купѣмъ симидъ и халажъ нѣма ли да ги намѣримъ добры? Ако можъ си купи за осѣмъ дни хлѣбъ и сырене, безъ да бѣдѣ понужденъ да работѣтъ, ще бѣде ли туй голѣмо злостїе? Но това го неуспокоевало, и той се си выкалъ: „азъ съмъ свѣстѣмъ глумявъ да ся смущавамъ за едно нѣщо толкозь малко; увѣренъ съмъ че тойзи Господинъ има много цванцы и нѣма да са никаса че му липсува единъ цванецъ, трѣба да ся купѣмъ нѣщо което ми много харесва и да не мыслимъ вече въ него. Съ всичко туй мысль-та не можала да излѣзе изъ умъ-тъ му че този цванецъ ще бѣде за него една проклѣтїя, и отъ туй му дошло да пожелае съ раскаяніе да го не е ималъ никоги.

Иванъ ималъ одного показователя твърдѣ любезенъ който го повикалъ да дойде да го види и често го пращалъ да му купува едно друго за да му даде за трудъ-тъ нѣкоѣкъ парѣ. Въ утѣшеніе-то ся рѣшилъ да отиде при него за да му прикаже всичко що бѣ сторилъ.

— Иване, реклъ показователь-тъ, трѣба да намѣришь тогозь господина, да му исповѣдашь грѣшкѣ-тъ си и да му дадешъ пары-тъ.

— Охъ! не можъ никога дързѣмъ да сторѣмъ това нѣщо.

— Тогазь не трѣба да ся надѣнеш ты да придобьеш тишинѣ-тъ на духа си.

— Ако ли хвърлих цванецъ-тъ безъ ди имахъ никаква полза отъ него?

— Този господинъ се еднакво ще го има загубенъ.

— Като е тъй, ще можеш негли да найдешъ канцъ-тъ на тогози господина и да подхвърлихъ полска цванецъ-тъ исподъ порта-тъ.

— Единъ слуга може да наиде цванецъ-тъ и да не го даде на господина си. Трѣба ты самъ да намѣриши притяжателя (сѣйбиѣ-тъ) и да му го дадешъ въ неговѣ-тъ ракъ.

— Охъ! не можешъ направи това, право да ти кажъ че не можешъ го сторити.

Показователъ-тъ Ивановъ изяснилъ на Павна че нѣма да бѣде благополученъ додѣ не исповѣда грѣшка-тъ си, първо на Бога, послѣ на онуй лице на което бѣ сторилъ неправдѣ. Той го удържовилъ да направи единъ важень подвигъ за дв испълни длъжность-тъ си.

Най послѣ Иванъ реклъ :

— Азъ ще си опытамъ, господине.

Отивалъ всякий день на мѣсто-то дѣто бѣлъ откривалъ цванецъ-тъ и най послѣ съгледалъ оногозъ господина като влизалъ въ единъ къщъ. Подвоунилъ си да ли да отиде слѣдъ него, но едно нѣщо му рекло на умъ-тъ: Овасно е да го оставишь за по нататкъ, направи го тутакси. Похлопалъ на врата-та, и като му отворили смаялъ ся и трепетенъ реклъ на момче-то що му отворило :

— Азъ искамъ да кажъ нѣщо на Господина.

— На кой господина?

— На тогози що влѣзе тука.

— Що нивашъ ты съ него?

— Не можешъ да ви го кажешъ, искамъ да му поговорѣмъ.

— Господарь-тъ не ще да ся обеспокои за едно момче като тебе; кажи мене каквото имашъ и азъ ще му го кажъ.

— Не, молихъ ви ся, трѣба непрѣмѣнно да видишъ самага него.

Слуга-та отишелъ да каже на господина си че има на врата-та едно спрившко момче което иска непрѣмѣнно да го види, което не ще да му каже защо, и което не си отива. Домакынъ-тъ дозволилъ да го оставятъ да влѣзе, и когато Иванъ отишелъ въ голѣмъ-тъ госте-

пріемнѣ стаиѣ, въ първо-то пристѣпаніе толкозь ся смаялъ, щото не знаалъ какъ да ся изрази.

— Що желаешъ, сыно? реклъ му онзи господинъ съ добромъ.

— Има нѣколко дни, отговорилъ Иванъ съсъ захещуваніе, изронихте единъ цванецъ и азъ ви рѣкохъ че е мой, и ви ми го дадохте. . . Но той не бѣше мой, господине, азъ ви излъгахъ, носѣхъ ви пары-тъ, господине, и надѣхъ ся да мя опростите.

Онзи господинъ го пыталъ съ различни пытанія, и разумѣлъ че това бѣ заради показователъ-тъ му на недѣлно-то училище дѣто дѣте-то е было заведено да познае грѣшка-тъ си а да иска да ся покае. Научилъ ся за искусство-то на тогози добръ совѣтника, сетнѣ зель цванецъ-тъ и казалъ нѣколко рѣчи насърчителны на дѣте-то, и го испратилъ като го увѣрилъ че му прощава.

ЧУДЕСА НА ЧАСОВНИКЪ-ТЪ.

Часовникъ-тъ удря 17,160 пѣти въ единъ часъ; 444,840 пѣти на день; и 150,424,560 пѣти въ годишъ-тъ, или въ 365 дни и 6 часа.

По нѣкога часовници-тъ, ако ги вардятъ добръ, работатъ до 100 год. Колкото часовници трайатъ толкозь години, удрятъ въ разстояніе-то на сто-тъ години 15,042,456,000 пѣти. Не е чудно че отъ много-то удраніе да ся не развалятъ до половинѣ-тъ на това врѣме. Часовникъ-тъ е направенъ отъ твърдъ металл; но азъ знамъ да ви кажъ за единъ макынъ кокто е направена отъ едно нѣщо което не е твърдъ като стомана-та и жѣлъ-та; не е по твърда отъ плѣть-тъ на ракъ-тъ; но съ всичко туй, бѣе повече отъ 5,000 пѣти на часъ-тъ; 20,000 пѣти на день и 43,830,600 пѣти на годишъ-тъ. Може да мыслятъ малкы-тъ ни читатели че понеже е тази макына мека ще овехтѣе скоро; но не овехтѣва. По нѣкога, ако и редко, трае до 100 години, и въ това дълго разстояніе удря 4,383,000,000 пѣти.

Още единъ дунъ имамъ да рекъ. Тѣзи малкы макынъ има всякоѣ въ себе си. Да ихъ не търси нѣкой въ кесіѣ-тъ си, защото не е тамъ. Вжтрѣ е въ тѣло-то: може да ихъ усѣти като бѣе: тя е сърдце-то. Трѣба да ихъ посвятимъ на Бога, та кога прѣстане да бѣе сърдце-то ни, да ся намѣри душа-та ни при Бога въ небе-то.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ПОСЛѢ ЩО ?

До-шелъ сѣмъ на свѣтъ-тъ ; На-мѣр-вакъ си на пакъ ; Мо — и — тѣ дни ле-тятъ,

О — ти-ва толь жи-вотъ ; — А по-слѣ що ? А по — слѣ що ?

1.

Дошелъ сѣмъ на свѣтъ-тъ ;
Намѣриваю сѣ на пакъ ;
Мои-тѣ дни летятъ.
Отива толь животъ ; —
А послѣ що ?

2.

Набираю сѣ сега
Знатье, работъ.
Залитаю, трудъ сѣ ; —
Ту полза, ту щета ; —
А послѣ що ?

3.

Успѣхъ и доброты
Получиваю, или
Нещастіе, злины,
Горки и мрачны дни ; —
А послѣ що ?

4.

На здравіе дни-тѣ
Ще минуть, знаю добръ ;
Часъ-тѣ ще донесе
Болѣзнь и трудове ;
А послѣ що ?

5.

Увы ! страшенъ урокъ !
На време-то свѣршкъ ;
Прѣсна сѣдникъ строгъ
Спасителный-тѣ срокъ ; —
А послѣ що ?

6.

Когда трѣбный гласъ
Сѣ чуе, ахъ ! тогдаъ

Прѣдъ мой-тѣ славенъ Спасъ
Ще блакъ сѣденъ азъ ; —
А послѣ що ?

7.

Кой може туй каза ?
Единъ до небеса
Взлѣзува, кога
Другъ въ плькъ слѣзува ; —
А послѣ що ?

— *Три-тѣ бесѣнны каміне.* Има три бесѣнны каміне копто Богъ дава на чело-та сѣ; Първый-тѣ е *кръв-та* на Сына Му, второй-тѣ е *благодать-та* на Духъ-тѣ Му, и третій-тѣ е *свят-лостъ-та* на лице-то Му. Имашъ ли ты тѣзи три бесѣнности ?

— Всякога като нѣмамы любовь къмъ брата сѣ, показавы че нѣмамы и любовь къмъ Христа.

— Толкозъ е възлюбилъ Богъ свѣтъ-тѣ, щото е далъ Сына своего единороднаго, за да не погыне всякой който вѣрва въ него, но да има животъ вѣченъ. Иоан. 3 ; 16,

— Молитва безъ усърдіе и искренность, е като кандило не запалено.

*Въ печатницъ-тѣ на А. Минасіана
у Джамля-ханъ.*